

22364

03 Haziran 2013

Sayı : 64272063-610-1672  
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-22364)

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

**İlgi:** TBMM Başkanlığının 09.05.2013 tarih ve 43452547-120-00-122442 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/22364 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

**Taner YILDIZ**  
Bakan

**EK :**  
Önerge Cevabı (1 Sayfa)

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı  
03 Haziran 2013  
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZCAN YENİÇERİ'NİN  
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI  
(7/22364)

**Soru:**

VAN'da, yaklaşık 3 bin yıl önce Urartular tarafından yaptırılan 51 kilometre uzunluğundaki Şamran Kanalı'ndan çıkan Şamran mercanlarının ekonomiye kazandırılması gerektiği konunun uzmanlarınca dile getirilmektedir.

Buradan hareketle;

- Şamran mercanlarının ekonomiye kazandırılması konusunda yürütülen çalışmalar var mıdır, varsa bunlar nelerdir?

**Cevap:**

Şamran Kanalları son günlerde medyada yer almakta olup kanallar içerisinde mercan bulunduğu dair yazılar yayımlanmıştır. Bilindiği üzere "Mercan" denizlerde yaşamakta olup Polip yapısındadır. Derilerinin dış kısmından bıraktıkları salgıların sudaki mineralce zenginleşmeleri sonucu bir iskeletli yapı oluşur. Kanallar içerisinde akan sular karstik beslenimden dolayı karbonat bakımından oldukça zengindir. Mercan bulunduğu şeklindeki yazılar aslında burada yaşayan sucul bir bitki türünün karbonatça zengin sulardan fotosentez esnasında üzerine biriktirdiği karbonat kabuktur. Bu kabuk zaman içerisinde bitkinin tüm yüzeyini kaplamaktadır. Kabukla kaplanmış bitki kabuğun kalınlaşması sonucu ölmekte fakat üzerindeki iskelet şeklindeki yapı gelişimini sürdürmeye devam etmektedir. Bu tür oluşumlara jeolojide traverten, güncel oluşumlara ise tufa ismi verilmektedir. Bir başka deyişle bol gözenekli ve zayıf tutturulmuş süngerimsi bu karbonat yığılımlarına travertenden ayırt edilmesi amacıyla tufa ismi verilmiştir.

Biyokimyasal süreçlerle oluşan travertenin asıl bileşeni karbonat olmakla birlikte suların beraberinde taşıdığı, su kaynağına kütleli olarak dökülen etraftaki yan kayaçlardan kopan malzemeler veya rüzgârla taşınan küçük taneler İkincil bileşen olarak bulunabilir. Travertenlerin renklerini kazanmalarında bu İkincil bileşenlerin yanı sıra su kimyasında bulunan elementlerde (Fe gibi) rol oynar. Traverten/tufanın oluşması için karbondioksitçe zenginleşmeye ihtiyaç vardır. Karbondioksit atmosferik karbondioksitin yağmur sularıyla akifere geçmesi yanı sıra akiferin etraf kayalarla etkileşimiyle de zenginleşebilmektedir.

Söz konusu mercanlar üzerinde çalışmalar devam etmektedir.